

Ngồi bên dòng sông nhỏ, nghe tiếng nước róc rách của mùa tuyết tan len lỏi qua ghềnh đá, cơn gió đầu xuân mát mẻ dịu dịu thoảng qua làm rung rinh cây cỏ xanh mơn mớn, trời trong xanh nắng hanh vàng, giòng nhạc Beatles của thời 1960s làm tôi nhớ đến cái nắng cũng vàng của cư xá Bắc Hải ngày xưa chi lạ. Nhớ đến những buổi trưa uể oải, ngồi dưới gốc cây trứng cá rợp mát, thiu thiu nheo mắt ngủ gật, nhớ tiếng bạn bè thời niên thiếu hay trốn giấc ngủ trưa để chạy ra chơi trò cowboy indians bắn đạn miệng pằng pằng vang cả xóm. Trong cái náo nhiệt hăng say của tuổi trẻ, cảnh êm ả bình yên của buổi trưa cư xá đã in sâu vào tiềm thức của mình. Mấy mươi năm sau, trải qua bao nhiêu trôi nổi trong đời, giờ đây tôi mới có lại dịp ngồi tĩnh tâm trong phong cảnh hữu tình, hòa mình với thiên nhiên, và sống lại với giây phút quá khứ ngày xưa.

Bản nhạc “Yesterday” hòa âm lại theo điệu Bossa Nova làm tôi nhớ lắm những khuôn mặt non choẹt ngây thơ của đám bạn học ngày xưa, như hiện ra trước mắt rõ ràng từng nét. Dù trong điều kiện thiếu thốn vật chất cơm áo ngày xưa, đám bạn thường xách đàn guitars vào trường, đàn hát nghêu ngao, thêu dệt cho đời học sinh thêm nhiều kỷ niệm

đẹp. Vừa rồi, một đứa bạn lạc bầy từ năm 1975 tìm được mái ấm gia đình CHSND Nguyễn Du, nhìn bạn trong hình, nó vẫn còn giữ nguyên nụ cười ấy trên môi, đã làm quá khứ ứ đọng từ mấy chục năm trước dào dạt trở về. Tôi nhớ tới hình ảnh những học sinh áo trắng quần xanh ngày xưa, từng đám đạp xe đạp từ hướng Tân Bình, Phú Nhuận, Lữ Gia đi vào cư xá đến trường, trong những buổi trưa nắng gắt đổ mồ hôi ướt áo, vậy mà luôn nở nụ cười hồn nhiên với nhau trên môi. Rồi vào giờ tan học, trên những con đường nhỏ ngập bóng nắng trong cư xá, tôi nhớ những căn nhà có giàn hoa bông giấy đỏ rực hay những hàng cây trổ hoa Điệp vàng tươi, xa xa thấp thoáng vài tà áo trắng nữ sinh thướt tha tùm năm tùm ba trên lối về, như vẽ nên một bức tranh sống mà tôi mãi không quên về cuộc đời học sinh của mình.

Nhớ tới trường xưa, bạn cũ, tôi cũng muốn ghi lại vài dòng của mình về quý thầy cô kính mến, lỡ sau này không có cơ hội để thầy trò hàn huyên nhắc lại chuyện ngày xưa thì tiếc lắm. Cuộc đời học sinh có lúc sáng lúc tối, tôi nhớ một chiều mưa giòng sấm sét dữ dội làm cúp điện cả vùng, tối sầm lớp học về chiều, vậy mà giọng Thầy Vinh vẫn đều đặn trấn an đám học sinh lớp đệ lục, thầy từ tốn chậm rãi giảng chi tiết về

môn hình học góc tù góc nhọn, nhắc nhở đám học trò quên cơn mưa giông bên ngoài và chăm chú vào những hình xếp thủ công dán trên tấm bìa trên bàn gỗ. Kính thưa thầy, chúng em ngày xưa nhìn cuộc đời từ trong góc nhọn trí óc non nớt hạn hẹp, nay chúng em đã trưởng thành bay xa khắp bốn phương trời trên địa cầu, chúng em đã mở rộng tri thức nhìn đời qua lăng kính góc tù, nhưng vẫn có đôi lúc chúng em ao ước trở về những giây phút góc tù góc nhọn của ngày xưa. Tuy trong cái góc hạn hẹp đó, chúng em đã tìm được cảm giác bình yên, hồn nhiên diệu kỳ mà những ngày ấy đã vĩnh viễn đi qua.

Tôi nhớ đến giờ hội họa của Thầy Trần Văn Phước, với trình độ của một kiến trúc sư, Thầy luôn vui vẻ kiên nhẫn hướng dẫn đám học trò của mình vẽ hình tượng không gian ba chiều trên giấy trắng và bút chì số một. Nhớ bản vẽ cái bình hoa, cái ghế đầu, cái cổng vào, cái đĩa tự sáng tác hoa văn, ... Nay chúng em từ trong không gian ba chiều của cuộc đời, ngụp lặn trong cái tĩnh của thiên nhiên hiền hoà, và cái động của cuộc sống bon chen vì cơm áo, chúng em đôi lúc ao ước có được giây phút trở về ngồi lại ghé nhà trường để sống lại kỷ niệm ngày xưa, truyền đạt lại kinh nghiệm sống cho đám đàn em hậu sinh thơ ngây đang nhìn ra cửa đời như không gian hai chiều đơn giản màu hồng.

Ngồi nghe nhạc, tôi chợt nhớ đến giờ âm nhạc của Thầy Thiên Phụng. Nhắc tới phần này, đám cựu học sinh ai cũng cười nghiêng ngả vì cái trò tô vẽ tập nhạc của mình cho màu mè để đạt điểm cao. Nếu vẽ đẹp, tề lắm cũng được điểm 14/20, nếu đánh nhịp đúng và hát đúng nốt đúng trường độ, có đũa may mắn đạt tới 18/20. Bản nhạc Giáng Sinh "Đêm Thánh Vô Cùng", lời nhạc của Thầy, cũng làm tâm hồn học sinh chúng em rung động không kém trong những đêm Noel ở tuổi mới lớn tập tành cặp kè. Một đũa bạn cũ hay nhắc tới cô bạn

học ngày xưa, tóc demi garcon, hay đi nhà thờ vào những chiều cuối tuần, và bản nhạc của Thầy đã đưa tâm hồn chàng ta vào cõi mộng mơ, trong cơn gió lạnh nhẹ nhẹ của mùa đông Sài Gòn dạo ấy.

Nhớ tới những văn phòng nhỏ nhỏ dưới chân cầu thang, dành cho các cô giám thị như Cô Phụng, Cô Chi, và Cô Sâm. Vài đũa "ngoan ngoãn", may mắn được các cô tin tưởng gọi xuống cộng điểm phụ. Bây giờ mới dám thú thật, tuy chúng em dạ dạ vâng vâng, làm việc có vẻ chăm chỉ, nhưng khi các cô quay đi, đã có đũa dám tiện tay lột hình 4x6 của bạn gái trong học bạ, có đũa dám nhái chữ ký của cô giám thị cho trò nghịch ngợm sau này... Nhứt quỷ nhì ma thứ ba học trò, phải không quý Cô?

Gần đây, chúng em may mắn tìm ra tin tức của Thầy Nguyễn Phong Châu. Thầy ạ, hồi xưa trong trường Thầy đẹp trai phong độ lắm. Thầy trông rất "cool", mặc quần jeans bò, áo sơ mi trắng, đeo kiếng cận ra vẻ thư sinh. Tuy vậy đám học sinh ngỗ nghịch của Thầy vẫn sợ Thầy, vì Thầy có đai đen nhị đẳng Tae-kwon-do. Chưa nói tụi em ái mộ Thầy vì Thầy đi du học ngoại quốc về, dạy Hội Việt Mỹ nói tiếng Anh lưu loát. Nếu Thầy có đọc đến khúc này và mỉm cười, thì giờ này chúng em đoán rằng có vài cô giáo độc thân ngày xưa cũng cười mỉm theo.

"Mẹ của em ở trường, là cô giáo mến yêu..."

lời hát bi cô của đám trẻ mầm non làm tôi nhớ đến những vị Thầy Cô như cha mẹ ở trường, như Thầy Lục và Cô Hà Liên, Thầy Giáp và Cô Oanh, Thầy Quang và Cô Lệ Liên, ... Nhớ mãi nụ cười hiền hậu yêu thương của quý Thầy Cô chăm lo đám học sinh thơ dại tại trường Nguyễn Du ngày xưa.

Nhắc tới các vị giáo sư dạy ngoại ngữ, tôi nhớ ơn của Thầy Hoàng Quốc Công.

Thầy đi tu nghiệp ở Mỹ về, thao thao bất tuyệt và ép đám học sinh ngón cho vào bí quyết sở trường của Thầy: muốn học tiếng Anh, phải biết viết phonetics. Tôi nhớ ngày cuối năm học, Thầy cao hứng chờ tôi về nhà Thầy, rồi lôi trong tủ kiếng ra, thường cho “pho chường” phonetics do Thầy viết, bìa in màu xanh lơ nhạt, Thầy trân trọng trao cho đứa học trò say mê “trường phái” của “sư phụ”. Mong biết Thầy ở đâu, để đền đáp công ơn Thầy, và cũng xin thưa Thầy rằng chúng em giờ đây học phonetics ở khắp thế giới, British, American và cả Australian English.

Nhớ tới giờ sinh vật năm lớp đệ ngũ, lớp tôi được Cô Kim Anh dạy. Cô nổi tiếng nghiêm trang, đi đứng tử tốn, thế mà tôi vẫn không chừa cái tật nghịch ngàng xoay ngược xoay xuôi khi Cô viết trên bảng, hình như Cô có cặp mắt sau lưng, nên một lần quay lại nhìn mặt mắng yêu thành học trò rằng “Thằng này... nó ngồi không yên, nhúc nhích như con giòi!”. Thưa Cô, câu nói này làm em nhớ mãi về Cô, và hằng năm em rất sung sướng khi có dịp đến thăm Cô. Năm kia, nghe Cô khoe rằng có một CHSND tình nguyện xây căn nhà xinh đẹp cho Cô như để tỏ lòng biết ơn dạy dỗ của Cô ngày xưa, hóa ra nghề bán cháo phở đầu có bạc béo lắm phải không Cô? Rồi nghe Cô kể về cảnh đẹp của quê hương, những nơi Cô đã đi qua trong những năm nghỉ hưu rảnh rỗi... về cái nắng lam chiều ở vùng Tây Bắc, làm em chạnh nhớ bản nhạc “Nương Chiều” của nhạc sĩ Phạm Duy, làm lòng mình xao xuyến thẫn thờ nhìn bóng hoàng hôn vàng vọt, nhạt dần trên đám ruộng nương ở bản Tả Phìn Sapa trên quê hương mình...

Trong giờ toán, nhớ tới Thầy Hoàng và Thầy Kiều Tấn Hưng nhiều nhất vì hai thầy hay có tật chùi tay dính phấn vào

quần. Hai thầy dạy rất hay, dễ hiểu, nhưng thú thật chúng em hay bị phân tâm vì nhìn quần bê bết phấn của quý thầy. Rồi nhớ đến Thầy Trung, trong năm lớp mười hai, thầy tận tình truyền đạt toán cao cấp cho chúng em, nhưng trong lúc đầu sôi lửa bỏng lo thi đại học, chúng em chỉ chú tâm đi tìm mấy chiêu giải toán đồ kiểu “mì ăn liền” cho dễ nuốt.

Tới bây giờ, tôi vẫn mãi nhớ ơn Thầy Đỗ Hữu Nghĩa, dạy hóa cho lớp tôi năm cuối trung học. Thầy không những truyền kiến thức mà còn luyện cho chúng tôi phương pháp suy luận có hệ thống, tối cần thiết trong giờ thi đại học ngắn ngủi. Tuy nghiêm nghị nhưng cái tình thầy trò lúc nào cũng đầm ấm qua ánh mắt của Thầy.

Nhớ đến tiết cuối cùng môn sinh vật của lớp 12, cả lớp nhao nhao xin miễn học và chỉ nói chuyện thầy trò cho vui thôi. Thầy Nhiếp, mặc quần jeans bạc màu, vui vẻ đồng ý và ngồi lên bàn học sinh bắt đầu trò chuyện... Một đứa bạn trong lớp hỏi Thầy rằng “nên lấy người mình yêu hay lấy người yêu mình?”. Thầy trả lời mơ hồ làm cả lớp ngơ ngẩn, và có lẽ mấy chục năm sau vẫn còn vài đứa học trò tóc đã muối tiêu chưa hiểu ý Thầy.

...

Nắng chiều đã xế bóng, tôi đã miệt mài gõ laptop gần mấy tiếng đồng hồ, nghe CD Beatles chơi đi chơi lại mấy vòng mà không hay. Trong cơn gió chiều Xuân tươi mát, nghe tiếng nước róc rách chảy mãi như dòng đời trôi qua, tôi cảm thấy tâm hồn mình trẻ ra, dường như mình đang sống lại với quá khứ của tuổi học trò vui tươi hồn nhiên ngày ấy.

Nguyễn Minh Đạo
Yosemite, Mùa Xuân 2007